

Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1357 од 15.7.2026

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1357

Скопје, 15 јули 2026 година

Информација: Наредниот број на Билтенот ќе излезе на 15.8.2026 година.

Анастасија Андонова, Ана Софрониевска, Дамјан Соколовски, Даниела Стојческа, Теодора Терзијанова).....	432-434
--	---------

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р Иво Митрушев).....	435
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Сара Манасиевска, Игор Куновски, Ристе Јаневски).....	436
3.	

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје (вонр. проф. д-р Милош Јовановиќ).....	437-452
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје (доц. д-р Илинка Иваноска).....	453-470
3. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје (м-р Димитар Китановски).....	471-475
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација Мултимодална рамка за детекција и препознавање на ризични дрoнови од м-р Ветон Рушити, пријавена на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.....	476-483

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (5.09.01.02) применета кинезиологија, на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје (доц. д-р Влатко Павлески).....	484-493
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација Аспекти на детерминанти на здравјето на адолесцентите: пресечна студија за физичка активност, навики за седење, исхрана, социоекономски статус и образование на родителите од м-р Арменд Мифтиу, пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје.....	494-499

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор во соработничко звање – асистент во наставно-научната област: социјална психологија (5.01.00.03), на Филозофскиот факултет во Скопје (м-р Васка Лешоска).....	500-505
2. Реферат за избор во соработничко звање – асистент за наставно-научната област византологија, (шифра: 6.01.01.16), на Филозофскиот факултет во Скопје (м-р Филип Марковски).....	506-510
3. Рецензија на ракописот Креативна терапија од авторката проф. д-р Оливера Рашиќ-Цаневска.....	511-517
4. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р Бесмира Тачи Бахтири).....	518
5. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Маја Цоскун, Фросина Новак, Александар Мирчески).....	519
6. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Ана Јовеска, Андреа Младеновска-Челикиќ).....	520

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ ВИЗАНТОЛОГИЈА (шифра: 6.01.01.16) НА
ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 22.6.2026 година, за избор во соработничко звање – асистент за наставно-научната област *византологија*, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје бр. 04-1374/12 од 8.7.2026 година, донесена на VIII вонредна седница одржана на 8.VII 2026 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Александар Атанасовски, проф. д-р Тони Филиповски и проф. д-р Бобан Петровски.

Комисијата, заблагодарувајќи се за довербата, по разгледувањето на доставената документација го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор во соработничко звање – асистент за наставно-научната област византологија (6.01.01.16), во предвидениот рок се пријавил како единствен кандидат м-р Филип Марковски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Филип Марковски е роден на 17.12.1997 година во Битола. Основно и средно училиште завршил во родниот град. На прв степен студии на Филозофскиот факултет во Скопје, Институт за историја, се запишал во учебната 2016/2017 година, а дипломирал на 14.7.2020 година со просечен успех 10,00. Во учебната 2020/2021 година се запишал на втор циклус студии на студиската програма Историја и архивистика, насока: *Историја на Византија и Македонија во среден век*. Студините ги завршил со просечен успех 10,00. Магистерската теза со наслов: „Иконофилските и иконоборските идеи во Византија пред појавата на иконоборството“, ја одбранил на 12.7.2022 година и се стекнал со степенот магистер по историски науки.

Во меѓувреме, студирал и на студиската група Класична филологија, со модул: антички студии, каде што се запишал во учебната 2018/2019 година и дипломирал на 24.6.2024 година со просечен успех 10,00.

Во моментот, м-р Филип Марковски е докторанд на Институтот за историја при Филозофскиот факултет во Скопје. Предвидените испити ги положил со просек 10,00. Во моментот работи на докторската теза со наслов: „Македонија помеѓу Истокот и Западот (1204 – 1261)“.

2. Работно искуство

Филип Марковски работел како: маркетинг-дизајнер, Лестеко ДОО – Битола, 2022 – 2026; асистент сметководител, Acnode Corporate, 2024 – 2025; професор по латински јазик во СОЗУ „Кузман Шапкарев“ – Битола, од 2024 до денес; професор по историја, Спортска академија во Битола, јануари 2025 – август 2025; професор по историја во ОСМУ „Д-р Јован Калаузи“ – Битола, од 2025 до денес.

3. Проекти, организации и други активности

М-р Филип Марковски, уште како студент, пројавил организациски способности и бил активен во повеќе здруженија. Овде ги издвојуваме најважните:

- член на проектот: PROMETHEUS- Promoting Universal Values through Digital Epigraphy and Cultural Heritage, 2024 – 2025;

- член на проектот: Tracing Archaeological Remains of the Central Powers in the Region of Prilep-Bitola during WW I (1915-1918), 2024 – 2025;

- секретар на Комитетот за византологија и медиевистика на Република Македонија, од декември 2023 до денес;

- секретар на Здружението на историчарите на Република Македонија, од февруари 2023 до денес;
- член на претседателството на Здружението на историчарите на Република Македонија, февруари 2021 – 2023;
- координатор на Научна студентска конференција MEET, 2021 – 2023;
- учесник на Годишната школа за византиско и османлиско културно-историско наследство во 2021 и 2022 година;
- учесник на Работилница за дигитално кодирање на епиграфските споменици од територијата на Македонија, одржана при Меѓународните денови на Филозофскиот факултет во 2019 година.

4. Објавени трудови

Кандидатот м-р Филип Марковски има богат творечки опус од повеќе статии, објавени во меѓународни списанија, зборници од меѓународни симпозиуми и конференции. Овде се осврнуваме само на две од нив, што се сосема доволни да се согледа неговиот афинитет кон историската наука.

Првата статија е со наслов: „Осврт кон некои проблеми и особености поврзани со византиските неракотворни икони (AI EIKONES AXEIPOΠOINTA) во VI и VII век и нивната улога во развојот на почитувањето на светите слики“, објавена во Списание Историја, LVII, бр. 1, Скопје, 2023 година.

Во фокусот на овој труд се неракотворните византиски икони и нивното влијание врз развојот на почитувањето на иконите. Марковски ги обработува неракотворните икони во периодот на VI – VII век, односно временскиот период кој е подобен да се истражува како засебна единица. Овие два века се добра временска дистанца од појавата на иконоборството – како ескалаторна точка во контекст на прашањето со иконите, со што може да се проследи развојот и градицијата на процесите, а од друга страна нудат добра подлога за засебно разгледување, бидејќи се векови на радикални промени во византиското општество.

Во трудот, Марковски го разработува целиот карактер на неракотворните икони и сите можни аспекти на нивното влијание, бидејќи се продуцирани голем број трудови за нив. Тука ги истражува клучните моменти во појавувањето на тие икони, некои, дотогаш, невидени особености и можеби најсуштинското – ги анализира тенденциите кои ја нашле својата почетна пројавност заедно со „раѓањето“ на неракотворните икони, а воделе кон заокружување на византиската перцепција за иконата, односно го „поплочиле“ патот за некои атрибути кои ги наоѓаме во дефиницијата за иконата од Седмиот вселенски собор. Покрај овој суштински дел, во трудот се истакнати и некои проблеми околу методолошкиот пристап кон самата тема.

Вториот труд е: „Eusebius of Caesarea with „Two Faces“ An Analysis of His Narratives Related the Cristian Sacred Images“, објавен во НАПАТИВИ – Зборник на трудови од 11. Меѓународен симпозиум за византиски и средновековни студии „Денови на Јустинијан I“, Скопје, 10 – 12. 11. 2023. Уредник: Митко Б. Панов, Скопје, 2024. Трудот е објавен на англиски јазик.

Во статијата се анализираат ставовите на Евсевиј Кесариски, кои се однесуваат на почитувањето на светите слики (икони), кои, пак, често се користени како ранохристијанска база за иконоборските пројави во VIII и IX век. Авторот ги испитува клучните текстови каде што Евсевиј ги допира темите за светите слики: **Писмото до Констанција**, каде што Евсевиј остро се спротивставува на портретот на Христос, повикувајќи се на Втората заповед и неопипливоста на божествената природа; **Црковната историја**, каде што со поумерен јазик ја опишува статуата на Христос во Панеја со исцелителни својства; **Животописот на Константин (Vita Constantini)**, каде што се споменуваат симболични христијански мотиви (Добриот Пастир, Даниел) во Константинопол; извадокот од *Demonstratio evangelica*. Марковски пронаоѓа **неконзистентност** во Евсевијевите текстови и ставови – тргнувајќи од строга теолошка иконофобија во приватниот домен до прагматични отстапки за јавните сликовни претстави, базирајќи го објаснувањето на политичко подобра заднина и

панегерички карактер на делата за Константин. Авторот заклучува дека и покрај ваквите недоследности и отстапките кон симболични или претставите на пророците, Евсевиј единствено останува доследен во принципот на непретставување на Бог/Христос.

5. Учество на конференции

Филип Марковски учествувал на повеќе научни конференции, од кои ги наведуваме следните:

- Научната студентска конференција MEET 2020: природните непогоди и епидемиите од аспект на општествените и хуманистичките науки, со реферат: „Светската економска криза предизвикана од ковид-19 и искуствата и ефектите од работата на агенциите за јавна работа од Њу дил програмата за надминувањето на последиците од големата депресија во САД“;
- Научната студентска конференција MEET 2021: Отривање или креирање на вистината: синоними или антоними?, со реферат: „Првиот превод на македонски јазик на најголемиот средновековен фалсификат – Константиновата даровница“;
- Научната студентска конференција MEET 2023, со реферат: „Еклогата и нејзината преамбула (προοίμιον): преглед на некои специфични особености и позначајни новини во корелација со царската византиска идеологија“;
- 11th International Symposium on Byzantine and Medieval Studies “Days of Justinian I”, Skopje, 10–12 November 2023, со реферат: „Eusebius of Caesarea with “Two Faces”: An Analysis of His Narratives Related to the Christian Sacred Images““;
- XII International Symposium on Byzantine and Medieval Studies “Days of Justinian I”, Skopje, 1–3 November 2024, со реферат: „Alexius Slav between Regional Autonomy and Imperial Aspirations: Reassessing the Sources“;
- XIII International Symposium on Byzantine and Medieval Studies “Days of Justinian I”, Skopje, 31 October – 2 November 2025, со реферат: „Demetrios Chomatenos and the Ohrid Archbishopric under Epirote Rule: Political Imperatives, Canonical Ambiguities, and the Contours of Archiepiscopal Authority“.

6. Награди и признаија

Филип Марковски во текот на студирањето и потоа е добитник на неколку награди, и тоа:

- награда „26 Јули“ за најдобар дипломиран студент, издадена од Фондацијата „Френк Харкурт Манинг“, Велика Британија;
- Награда за најдобар дипломиран студент во академската 2019/2020 година со највисок просек (10), издадена од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;
- второ место на натпреварот за говорници во 2019 г., натпревар „Иво Пухан“ – Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.

7. Познавање на странски јазици:

- англиски јазик – C1
- грчки јазик – B1
- германски јазик – A2
- руски јазик – A1
- пасивно познавање на латинскиот и старогрчкиот јазик.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕПОРАКА

Врз основа на целокупната доставена документација, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност од поширок интерес на Филип Марковски.

Од објавените трудови и, воопшто, од досегашниот професионален развој на м-р Филип Марковски, евидентен е неговиот научноистражувачки интерес насочен кон проучување на широк спектар проблеми во сферата на византологијата.

Врз основа на изнесените податоци за кандидатот м-р Филип Марковски, Комисијата заклучува дека поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во соработничко звање – асистент во наставно-научната област византологија (шифра: 6. 01. 01. 16).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, м-р Филип Марковски да биде избран во звањето асистент за наставно-научната област византологија.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Александар Атанасовски, с.р.
Проф. д-р Тони Филиповски, с.р.
Проф. д-р Бобан Петровски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Филип Коле Марковски

(име, татково име и презиме)

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филозофски факултет – Скопје, Институт за историја

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ВИЗАНТОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област, магистер по историски науки Назив на научната област: византологија.	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 10,00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик (Б2-ниво според Европската јазична рамка на Советот на Европа - CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 19.6.2026, бр. 03-1525/2.	да